

הרצאת נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, בסמינר הבינלאומי על "התהוות מערכת מוניטרית בינלאומית ושיטה בנקאית"

(חל אביב, 6 ביולי 1975)

יעדיה העיקריים של ישראל ובעיותיה

אתאר כאן בקצרה רק כמה מבעיותיה של ישראל, שכידוע רבות הן מספור. לישראל ארבעה יעדים עיקריים, המכתיבים את העדיפויות בתחומי הכלכלה: ביטחון, קליטת עלייה, הקטנת הפער החברתי ופיתוח. יעדים אלה מתחרים זה בזה בהתמדה על המקורות הדילים שלרשותנו. אנו חייבים להתקדם בארבעת התחומים ברומנית, כשאנו קובעים בכל תחום את המטרות המוגדרות שניתן להשיגן.

לשאלה, האם הדבר אפשרי, הרי תשובתנו חיובית. בחרנו בדרך של צמיחה מהירה דינמית. לצמיחה כלכלית יש משמעות וחשיבות מיוחדת בשכילנו, ולפיכך היא מהווה את הבסיס לפילוסופיה הכלכלית שלנו. במשך 27 השנים, שחלפו מאז השיגה המדינה את עצמאותה, רשמה לעצמה ישראל הישגי התקדמות מופלאים, חרף המחסור במקורות טבעיים ומגבלות הנובעות מממדיה הפיסיים. ניתן בקלות לכמת מספר היבטים בהתפתחותה של ישראל, כגון: גידול שנתי ממוצע של 10 אחוזים בתל"ג או 5.8 אחוזים בתל"ג לנפש; התרחבות היצוא, מסכום מבוטל של 30 מ' דולר ב-1949, ל-710 מ' דולר ב-1965, ול-3.8 מיליארד דולר השנה. היבטים אחרים אינם ניתנים בקלות כה רבה לכימות — כגון מיווג עולים מכל קצווי תבל לאומה אחת, והפיכתם לאזרחים יצרניים במדינה מודרנית.

מהתחלה של תשתית צנועה בנינו כלכלה תעשיתית מודרנית, המייצרת סחורות מגוונות, מהמוצרים הפשוטים ביותר ועד לציוד אלקטרוני מתוחכם, ספינות ומטוסים.

אחת ממטרותינו היא סיפוק עצמי של צרכינו, בתחום הכלכלי והביטחוני כאחד. יעד זה, שנראה בהישג ידנו לפני כשנתיים, הלך והתרחק משפרצה מלחמת יום הכיפורים.

הגידול המשמעותי בנטל הביטחוני, בשל רכיב היבוא הגבוה שבו, היה גורם עיקרי בהרחבת הפער במאזן התשלומים. יתירה מזו: כשאר המדינות המייבאות נפט, עלינו לשאת בהתיקרות הדלק ומוצריו, בצד התייקרות מוצרי יסוד שונים.

כתוצאה מהתפתחויות אלה, הוכפל, ואף למעלה מזה, היבוא לישראל ב-1974, בהשוואה ל-1972 והגיע ל-6.7 מיליארד דולר, שעה שהיצוא הסתכם אך ב-3.3 מיליארד דולר. העברות חר־צדדיות כיסו רק 1.8 מיליארד דולר מסך הגירעון העצום; את שארית הגירעון חייבים היינו לממן הן ע"י הלוואות חדשות והן ע"י הצטמקות יתרות מטבע החוץ של המדינה.

נוסף על כך, ישראל מתנסה בגידול תלול ביותר במרד המחירים לצרכן, שעלה ב-40 אחוזים ב-1974 — השיעור הגבוה ביותר מאז שנותיה הראשונות של המדינה. גידול זה נבע, בין השאר, ממדיניות מכוונת של הממשלה, של פיתוח הלירה הישראלית, ושל הטלת מסים עקיפים נוספים וצמצום סובסידיות למצרכים שונים. בשל כך, כל השוואה בין עליית המחירים בישראל לבין ארצות אחרות, מעוותת, במדת־מה, את התמונה, לרעת ישראל.

על רקע כל אלה, מכוונת המדיניות הכלכלית מאז אמצע 1974, כפי שהיא משתקפת בתקציב 1975 ובאמצעים שננקטו בתהום המדיניות המוניטרית, להשגת שתי מטרות עיקריות:
 א. הקטנת הגירעון במאזן התשלומים, ובלימת ההתדרדרות בתחום יתרות מטבע חוץ;
 ב. האטה בשיעור האינפלציה.

ברצוננו להשיג יעדים אלה תוך שמירה על רמה מינימלית של אבטלה. אבטלה עומדת בסתירה הן למטרותינו החברתיות והן לצמיחה כלכלית מהירה; שיקול חשוב נוסף — במדינה, שבה הצבא זהה כמעט עם כוח העבודה, אין אבטלה ומוראל גבוה צועדים יד ביד.

גורמים אלה הם שהביאו לצעדים החריפים של המדיניות הכלכלית שננקטו:
 א. הצריכה הציבורית האזרחית צומצמה באמצעות קיצוץ משמעותי בהוצאות הממשלה.

ב. הצריכה הפרטית קוצצה ע"י מסוי כבד.

ג. הלירה הישראלית פותחה ב-43 אחוזים בנובמבר 1974, כדי לחקן את מצבה הכלכלי הכינלאומי של ישראל, ושוב ב-2 אחוזים במסגרת המדיניות הממשלתית של פחותים קטנים אך תכופים.

ד. הוחל בביצועה של מדיניות מוניטרית מרסנת, הכוללת הקפאת אשראי והעלאת שיעורי הריבית. מאז סוף 1974, חייב כל אורח להקדיש חלק נכבד מהכנסתו הקודמת למסים שונים, למילוה חובה חדש, וכן להיטל חד-פעמי על הרכוש. עקב הפיחות, המסים העקיפים, צמצום הסובסידיות של מצרכי יסוד ועליית מחירי הדלק, החשמל והמים, גדלה ההוצאה הממוצעת לצריכה פרטית ב-20 אחוזים. האשראי, על כל סוגיו, הוקפא ל-6 חודשים, פרט לאשראי ליצוא. מתחילת 1975 הוחלפה הקפאת האשראי בשיעורי נזילות גבוהים יותר, והבנקים חייבים מעתה להחזיק חלק גדול יותר מפיקדונותיהם בבנק ישראל.

מאז 1968 מוכפלת גביית המסים מדי שנתיים, והיא עלתה מ-3.4 מיליארד ל"י לשיא של 24 מיליארד ל"י ב-1974. באותה תקופה עלה חלק המסים בהכנסה הלאומית מ-30 ל-55 אחוזים.

ברם, הפרט הנמצא בקבוצת הכנסה של 1,500 דולר לחודש, משלם בכמוצע 62 אחוזים מהכנסתו כמסים ומילווה חובה; השיעור השולי בקבוצת הכנסה זו מגיע לאחוז גבוה ביותר, 89 אחוזים. אפילו על הכנסה ממוצעת, שהיא כ-300 דולר לחודש, מגיע השיעור השולי לאחוז גבוה: 47 אחוזים.

שיעורים גבוהים אלה עוררו, במשך השנים, בעיות רציניות רבות ביותר של הימנעות והתחמקות מתשלום מס אמת; לעתים קרובות משפיעים הם לרעה על הרצון לעבוד ולהשקיע. כדי לרפא תחלואים אלה, אנו מצויים עתה בעיצומו של מאמץ לחקן את שיטת מס ההכנסה ע"י הרחבת בסיס המס והורדת השיעורים השוליים. רבה תקוותנו, כי הרפורמה המוצעת תחקן את העיוותים שבשיטה הקיימת בלי להשפיע בצורה ניכרת על סך ההכנסות ממס ההכנסה.

הגורם המרכזי, שעיצב את התקציב הממשלתי מאז מלחמת יום-הכיפורים, היה הכורח להקדיש 33 אחוזים מהת"ג, ו-40 אחוזים מהתקציב, למטרות ביטחוניות, לעומת כ-10 ו-18 אחוזים, בהתאמה, לפני עשר שנים.

תקציב ממשלה עצום, יחסית, המקצה 40 אחוזים לביטחון ו-20 אחוזים לתשלומי רכית, מותר אך מעט לשירותים סוציאליים ולעידוד הצמיחה הכלכלית, אם מגבילים את התקציב בחומרה כך שיעלה בקנה אחד עם המטרה היסודית של מלחמה באינפלציה.

אנו רואים בגירעון במאזן התשלומים את הבעיה החמורה והמתמידה ביותר שממנה סובל משקנו. תיקונו של מאזן התשלומים מצריך העתקת מקורות וכוח אדם מהשירותים ומהייצור לצריכה מקומית, — המרותקים לביקוש המקומי, — אל ייצור ליצוא. לשם כך יש צורך במדיניות השקעות סלקטיבית, שתעדיף תעשיות ליצוא, למרות השלכותיה האינפלציוניות. השוק המקומי חייב להתכווץ; תיווצר אבטלה — אך רק בהיקף כזה, שאותו יוכל לקלוט הגידול בייצור ליצוא. אין ברעתנו לסחוף את המשק לאבטלה. הגישה המנחה אותנו היא להקטין את הביקוש המקומי צעד אחר צעד, בשלבים מבוקרים, עד שנגיע לאיזון הנכון. במלים אחרות, האוכלוסייה תיאלץ לסבול "אבטלה חיכוכית", כלומר, מצב שבו מפסידים עובדים את משרתם, אך בפניהם פתוחות אפשרויות תעסוקה אחרות.

דרך אחת להאטה ההכרחית היא ליצור אבטלה ולאחר מכן להעניק סיוע; אך יש דרך אחרת: במקום

לגרום סבל למעטים, לגרום אי-נוחות לרבים. הוסף מס אחר מס, התאם באופן הדרגתי את הצריכה למקורות שברשותך; שהרי לא ניתן לתכנן מראש ובמדויק שפל כלכלי. אם הצעדים פושרים מדי, לא תשכך האינפלציה; אם חריפים הם מדי, עלול המשק לגלוש מטה במדרון לוליני.

אנו מעדיפים להסתכן בדרך של אינפלציה מאשר בזו של אבטלה; בעת אינפלציה, ניתן תמיד להפעיל מסים נוספים ולהדק יותר את החגורה. זו היתה תמיד המדיניות הכלכלית — להשיג מטרה זו. ההסכם שנחתם עתה עם השוק המשותף, ואשר נכנס לתוקפו בתחילת יולי, פותח לפני היצוא הישראלי שוק עצום, של 270 מיליון צרכנים. אנו תקווה, כי היצואנים יעמרו באתגר זה, והדבר יתרום תרומה משמעותית לשינוי מבנה המשק.

חרף כל האמצעים הדרסטיים שתוארו לעיל, מכסות ההכנסות ממסים וממילונות חובה רק 60 אחוזים מתקציב המדינה. הגירעון בתקציב חייב להתממן באמצעות יבוא הון — מענקים ומילונות מחו"ל — ובאמצעות מילונות מהציבור, ע"י מכירת איגרות חוב ממשלתיות הצמודות למדד המחירים. בנובמבר 1974, ערב הפיחות, החליטה הממשלה על שינוי דרמטי במחירים הבסיסיים של מזון: בלילה אחד הועלו מחירי המזון ב-50 עד 100 אחוזים. מטרתו של אמצעי דרקוני זה היתה להקטין את חלקה של הממשלה בסובסידיות ב-50 אחוזים, לצמצם את הצריכה ולחסוך בהוצאות במטבע חוץ. בהחלטה להעלות את מחירי המזון היה טמון סיכון פוליטי חמור. הציבור בארץ נכון לוותר על רבים ממנעמי החיים כדי לשמור על חוסנו הצבאי, עד שיושג השלום. עוצמה צבאית תלויה גם בחוסן כלכלי וחברתי. עלינו לוותר הרבה בתחום הצריכה הפרטית והציבורית כדי להשיג מיזוג נכון של כוונות צבאית בצד התקדמות חברתית וכלכלית.

שלום במרוח התיכון

עזה שאיפתה של ישראל לחיות בשלום עם שכניה. שלום פירושו כי שני הצדדים יוכלו להסיט חלק נכבד ממרצם וממקורותיהם, מחימוש וביצורים — ליעדים חברתיים וכלכליים.

שלום הינו תהליך. שום הסכם פוליטי לא יחזיק מעמד אם הצדדים בסכסוך, היהודים והערבים כאחד, לא יקדמו זיקה, שונה, חברתית ופסיכולוגית, בינם לבין עצמם. אינני מדבר על פיוס כזה שנתחיל לאהוב עם את שכנו; כוונתי לפיוס שיאפשר לנו להבין זה את זה טוב יותר, לחיות זה בצד זה ולעבוד יחדיו. גם הבנה מעין זו אינה מושגת ביום אחד, ולפיכך עלינו לפעול בהתמדה בכיוון זה. קדמה לכללית עשויה להשפיע רבות על התהליך הרצוי.

גם בעיצומו של המאבק לקיומנו, שליווה את ישראל משחר עצמאותה, פעלנו רבות לשיפור רמת החיים של האזרחים הערביים במדינתנו. אין זו יד המקרה, אלא מדיניות ברורה ומכוונת שהביאה את ערביי ישראל ליהנות מרמה גבוהה יותר של בריאות, חינוך ורווחה כלכלית, גבוהה מזו של אחיהם במדינות השכנות. רמה זו עדיין נופלת מרמת החיים של אזרחים יהודיים רבים; שהרי אין לצפות כי ההבדלים החברתיים והכלכליים, שהצטברו במשך מאות בשנים, יימחו בימי דור. לפיכך אנו ממשיכים במאמצינו לצמצם את הפער בתקופה קצרה ככל שמגבלות מקורותינו מאפשרים לנו.

רבים דאי אינם זוכרים, כי ב-1949, מיד לאחר מלחמת העצמאות, היו בתחומי גבולות המדינה 60,000 פליטים ערביים, שברחו לצפון בתקופת הקרבות. ניצבה בפנינו אותה בעיה שעמדה בפני מדינות ערב, והדבר הודגש בדו"ח קלפ הידוע, שהוגש לאו"ם באותם ימים. מאז 1967 קלטנו בגבולות ישראל שלפני מלחמת ששת הימים מספר דומה של פליטים מארצות ערב, במסגרת התכנית לאיחוד משפחות. מיוגם של פליטים אלה היה מלא, מן הבחינה הכלכלית והחברתית כאחת. לא כך היה הדבר במדינות ערב. בהתמדה סירבו הן לשקם את אחיהם, והעדיפו — בשל מטרות אנוכיות — להשאירם במחנות פליטים, בתנאים הגרועים ביותר. אפילו כיום, למרות המקורות הכספיים הבלתי מוגבלים והשטחים הנרחבים העומדים לרשותן, מבכרות מדינות ערב להשקיע את הכנסותיהן העצומות ברכישת נשק ולא בקליטה חברתית וכלכלית של הפליטים. מדינת ישראל, על מקורותיה המצומצמים ושטחה המוגבל, קלטה באותה תקופה קליטה מלאה למעלה מ-600 אלף פליטים יהודים שנמלטו מארצות ערב.

מאז 1967 הצלחנו להעלות את רמת החיים בשטחים המוחזקים בהיקף מרשים. האבטלה הנרחבת ששררה בשטחים אלה חוסלה, כולל זו שבמחנות הפליטים. יתירה מזו: תנאי החיים שופרו באופן ניכר; רשת החינוך התרחבה, והיא כוללת חינוך מקצועי ברמות שונות; נבנו בתי חולים ומרפאות חדשים, וחלה ירידה תלולה

בשיעור התמותה.

מעניין להשוות את ההתפתחות בשטחים המוחזקים לזו שנרשמה בארצות השכנות בתקופה 1968 עד 1972, שלגביה יש בידינו נתונים: ברצועת עזה, עלה שיעור הגידול בתל"ג ב-95 אחוזים, וביהודה ושומרון — עלייה של 85 אחוזים. נתונים אלה מרשימים במיוחד כשמשווים אותם לשיעור הגידול של התל"ג לנפש בארצות השכנות בתקופה 1965 עד 1972: 4 אחוזים במצרים; 22 אחוזים בירדן; 30 אחוזים בסוריה; 10 אחוזים בלבנון ו-13 בעירק. הישגים אלה הושגו בתנאים קשים ביותר.

הניסיון מלמד, כי קיום יחד בין יהודים וערבים לא רק אפשרי, אלא אף נושא עמו ברכה לשני הצדדים. ניסיונה של ישראל בהפיכת השממה לגן פורח, בתיעוש אזורים דלים במקורות טבעיים ובשיקומם של פליטים, אם תכפילנו ברצונה הכן של ישראל לחלק את פרי ניסיונה עם שכנותיה, — עשוי לפתוח אופקים בל-ישוערו של פיתוח ורווחה לאיזור כולו.

מאמינים אנו אמונה שלמה שאם יהיו תנאים לשלום, יחיו עמי המזרח התיכון, יהודים וערבים כאחד, חיים טובים יותר בדרך של שיתוף הדדי. הכל ישכרו מכך, ואיש לא יפסיד. למען שני הצדדים, הלוואי וחזון זה יהפוך למציאות.

נאומו של נגיד בנק ישראל מר משה זנבר, בוועידה השנתית של קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי

(ושינגטון, 2 בספטמבר 1975)

כל ועידה שנתית נותנת הזדמנות פז להערכת השנה שחלפה לצד תחזית לשנה הקרובה. ברם, בעוד שבעבר היינו בטוחים, ובצדק, במרת הדייק שבתחזיותינו, הרי כיום נראה, כי כמה מתחזיותינו הרציניות ביותר החטיאו את מטרותן. זה אך סימן אחד למצב של אי-בהירות, שבו מצוי כיום עולם הכלכלה. הבנק והקרן עושים מאמצים של ממש לייצב את הזעזועים לפני שייחפכו לתוהו ובוהו; ועל-כך רוצים אנו להביע את מיטב הערכתנו למר מקנאמארה ולמר וויטאוויץ ולצוות העובדים בשני מוסדות אלה. משבר האנרגיה, האינפלציה העולמית ונפילת הביקוש ליצוא במדינות המתפתחות המייבאות נפט, הביאו לקשיים כלכליים וחברתיים חמורים במדינות אלה. הפתרון לבעיות לוחצות אלה מצריך פעולה מתואמת הן מצד המדינות המפותחות והן מצד המדינות המתפתחות מייצאות הנפט.

בהקשר זה ראויים לציון במיוחד הן "קרן הדלק" והן "האשנב השלישי". "קרן הדלק" פועלת כבר זו השנה השנייה, והוכיחה עצמה כמכשיר מוצלח ביותר, המסייע למדינות המתפתחות המייבאות נפט בהתמודדותן עם הקשיים הגוברים והולכים במאזן התשלומים שלהן. "האשנב השלישי", בהפעילו תכנית לסיבוסד הריבית, — תכנית, שהציע לפני עשר שנים קודמי, דוד הורוביץ, — יכול להעניק למדינות המתפתחות אפשרות ליהנות מהמקורות הנוספים של הון ברבית נמוכה. אנו מקווים כי ניסיון "האשנב השלישי" יוכתר בהצלחה, שפירושה יהיה העמדת מקורות מרובים יותר, לא רק לרשותן של המדינות הנמצאות בתחתית סולם הפיתוח ורמת הכנסות נמוכה, הנהנות מאיד"א, — אלא גם לאותן מדינות מתפתחות, המבקשות מילוח רגילים מהבנק העולמי.

הבנק העולמי חייב לתת תשומת לב מיוחדת לצורכי הארצות מעוטות ההכנסה; אך בו בזמן אסור שיסיר את רעתו מהצרכים הממשיים של אותן מדינות מתפתחות, אשר בעבודה קשה ובהקרבה, טיפסו ועלו מספר שלבים בסולם הפיתוח, ולפיכך אינן מסוגלות עוד כמדינות "מעוטות הכנסה".

גישה אחת, מבטיחה ביותר, לבעיית הגדלת זרם ההון למדינות המתפתחות, היא השימוש במאגר הערבויות של הבנק העולמי כדי להקל על יכולתן של המדינות המתפתחות ללוות בשוקי ההון. קבוצת מומחים, שמינה המזכיר הכללי של אונקט"ד, סיימה לאחרונה בחינתה של שיטה, שתאפשר למדינות המתפתחות גישה טובה יותר לשוקי ההון: הקמת קרן ערבויות לאשראי יצוא, שקויה העיקריים הוצגו לראשונה בפני פורום נכבד זה בוועידה השנתית ב-1972.

הבנק העולמי תומך זה זמן רב בתיעוש במדינות מתפתחות. הוא תבע במפגיע ממדינות אלה לא רק להעש את כלכלתן, אלא להקימן כשהן מוכנות לשוקי היצוא. משניסו להרחיב את שוקיהן, נתקלו המדינות המתפתחות בהתחרות לא רק בתחום המחירים והאיכות של מוצריהן, אלא גם בתנאי האשראי. המדינות המפותחות, רובן ככולן, העניקו ליצואנים מימון אשראי ליצוא בריבית מסובסדת. ברור, כי המדינות המתפתחות, הסובלות ממחסור כרוני במטבע חוץ, אינן יכולות לעשות כן.

סבורני, שאל לו לבנק העולמי לנטוש מדינות אלה בלב הים הסוער. נהפוך הוא: עליו להמשיך ולהתמיד בסיוע להרחבת היצוא התעשייתי במדינות המתפתחות. כשמטרה זו כמרכז מעייניה, העבירה לפני שבועיים "קבוצת ה-77" במושב ועידת האו"ם לסחר ולפיתוח הצעת החלטה התומכת בהמלצות קבוצת המומחים בנושא אשראי ליצוא. תמציתה של החלטה קוראת לבנק העולמי, ולבנקים האזוריים לפיתוח, להעניק

למדינות המתפתחות מימון ישיר לאשראי ליצוא. זאת ועוד: קבוצת המומחים ממליצה על הקמת מערכת בינלאומית למתן ערבויות לאשראי יצוא. המכשיר המוצע, שיערום לשטרות יצוא המוחזקים בידי מדינה מתפתחת, עשוי לשפר רבות את סחירותם של שטרות אלה. הרבר יאפשר למדינות המתפתחות ללוות בשוקי הכספים הבינלאומיים בתנאים מועדפים יותר מאלה הקיימים למתן אשראי ליצוא. על מנת שהערבות תשפר את סחירותו של השטר באורח משמעותי, חייב הסדר הערבות לקבל את תמיכתו הפעילה של הבנק העולמי.

אם נשפוט לפי ניסיונה של ישראל, יכולים אנו לקבוע, כי ללא התרחבותו המהירה של היצוא התעשייתי, לא היינו יכולים לקיים את רמת הגידול הגבוהה, יחסית, של התל"ג במשך 25 שנה. בעזרת הבנק והקרן השגנו שיפור משמעותי בפיתוח התעשייה שלנו — בעיקר ענפי יצוא — ופיתוח סוגים חדשים של יצוא חקלאי. ישראל, כמדינות רבות אחרות העניות במקורות טבעיים, התנסה בשנתיים האחרונות בגירעונות חריפים כמאזן התשלומים שלה. היות ומקורותינו הפיננסיים מוגבלים, חייבת תרומתנו למאמץ הפיתוח להתרכז בסיוע טכני; וברצון רב נתחלק בניסיון שהצטבר בישראל כשטח הפיתוח עם הארצות המתפתחות.

עם זאת תרמנו את חלקנו לסיכוב הרביעי של גיוס כספים לאי"א, ואנו מוכנים להמשיך בהגדלת ההון כמוצע ל-IFC. ברצוני לגעת בקצרה בהצעה למכור את הזהב, שמחזיקה קרן המטבע הבינלאומית. קיימות אפשרויות שונות ורבות בתחום זה של החזרה, מכירות ישירות בשוק והקצאה של רווחים. אעיר רק על שני ההיבטים החשובים ביותר של הבעיה: כיצד לצמצם למינימום את הזעזוע במחירים עקב מכירות הזהב, ואיך תושג תועלת מירבית לארצות המתפתחות מ"קרן הנאמנות". מובן, כי השניים קשורים זה בזה.

נראה לי, כי המטרה הכפולה תושג בצורה הטובה ביותר, אם נימנע מהחזרת הזהב למדינות החברות, ונעניק לקרן המטבע סמכות בלעדית למכור כמות מוסכמת של זהב בשוק החופשי. אין פירושו של דבר, שסך כל ההכנסות ממכירת זהב יועברו ל"קרן הנאמנות", אלא שהמדינות החברות תזכינה בערך הכספי (לפי מחירים היסטוריים) על בסיס חלקן היחסי. אשר לרווחים: לכל מכירה תיושם נוסחה לחלוקת הרווח בין החברות לבין "קרן הנאמנות". חלקן של החברות ברווחים ייקבע לפי מפתח, הנותן למדינות המתפתחות חלק יחסי, פחות או יותר, למכסתן בקרן המטבע, כשהמפותחות פחות מקבלות יותר מחלקן היחסי, והמפותחות ומייצאות הנפט — חלק קטן יותר.

ע"י מתן זכות בלעדית לקרן המטבע למכור זהב בשוק החופשי, יכולים אנו להימנע מההשפעה השלילית של התחרות הן בין המדינות החברות לבין עצמן במכירת הזהב, והן בינן לבין קרן המטבע, שתנסה לממן את "קרן הנאמנות" ממכירות הזהב. מדינות חברות, שתהיינה מעוניינות לקנות זהב מהקרן, תשלמנה את מחירי השוק.

יהיה ניתן להשיג את שתי המטרות — החזרת הזהב ומימון "קרן הנאמנות" — בלי לפגוע בשוק הזהב. אנו מאמינים, כי הצעות אלה ראויות לחשומת לב, שכן כולנו שואפים להתמודד בהצלחה עם הקשיים הניצבים בפנינו, וליצור אקלים של הבנה ושיחוף פעולה מוגבר בין העולם המפותח למתפתח.